

הלכות מקוות פָּרָק ג

א. ואלו חוצצין בכלים: הזפת, והחמר, וכיוצא בהן. הזפת שבכוס ושבצלוחית מתוכן, חוצצין; ומאחוריהן, אינן חוצצין. במה דברים אמורים, מבית האמן; אבל מבעל הבית בין מתוכן בין מאחוריהן, חוצצין.

ב. הזפת שבתמחוי ושבקערה בין מתוכן בין מאחוריהן, בין מבעל הבית בין מבית האמן חוצצין. המור והקומוס בין בכוס וצלוחית בין בתמחוי וקערה, בין מבעל הבית בין מבית האמן, בין מתוכן בין מאחוריהן חוצצין.

ג. היה זפת או חמר וכיוצא בהן על הטבלה, ועל השלחן, ועל הדרגש אם היו נקיים חוצצין, מפני שהוא מקפיד עליהן; ועל הבלוסין אינן חוצצין, מפני שאינו מקפיד עליהן. היו על מטות בעל הבית, חוצצין; ועל שלעני, אינן חוצצין. על אפוף בעל הבית, חוצץ; ועל זקקין, אינו חוצץ. על המרדעת משני צדדין, חוצץ.

ד. היה זפת או חמר וכיוצא בהן על בגדי תלמידי חכמים אפלו מצד אחד חוצץ, מפני שהן מקפידין על מלבושן להיות נקי.

ה. על בגדי עמי הארץ משני צדדין, חוצץ; מצד אחד, אינו חוצץ. היו על המטפחות שלזפתים, ושליוצרים, ושלמפסלי אילנות אינן חוצצין. טבח שהיה דם על בגדו אינו חוצץ, מפני שאינו מקפיד. מוכר רבב שהיה רבב על בגדו, אינו חוצץ; וכן כל כיוצא בזה. היה הטבח מוכר רבב, והיה על בגדו דם ורבב הרי זה ספק אם חוצץ, מפני שהן שנים מקפיד, או אינו חוצץ, שהרי מלאכתו היא ואינו מקפיד.

ו. היה הזפת או החמר וכיוצא בהן על הסנדל מתוכו מלמעלה, חוצץ; ומלמטה, אינו חוצץ. על הספסל מלמעלה או מן הצדדין, חוצץ; מלמטה, אינו חוצץ. לכלוכי צואה שבפסא ושבקתדרה המכבשין בין מתוכן בין מאחוריהן, בין מלמטה בין מן הצדדין אינן חוצצין, מפני שהמים מעבירין אותן.

ז. אבל לכלוכי שמרים שבכוס ושבצלוחית, והמוך שבשיר ושבזוג, והטיט והבצק שעל יד הקרדום ושעל יד המגרפה חוצצין.

ח. דבר ברור הוא שכל מקום שאמרנו בזפת ובחמר וכיוצא בהן שאינן חוצצין בכלים, מפני שאינו מקפיד הוא; לפיכך אם היה רב הכלי חפוי בזפת או בחמר וכיוצא בהן לא עלתה לו טבילה כמו שבארנו, אף על פי שאינו מקפיד. ואין בדבר זה הפרש בכלי מן הכלים, אלא כל הכלים שווין בדבר זה.

ט. כל ידות הכלים שהן חלולין שהכניסן שלא בדרך, או שהכניסן בדרך ולא מרקן, או שהיו שלמתכת ונשברו לא עלתה להן טבילה. כלי שהפך פיו למטה, והטבילו כאלו לא טבל, מפני שאין המים נכנסין בכלו. היה בו מקום שאינן נכנסין בו עד שיטנו לא עלתה לו טבילה, עד שיטנו על צדו.

י. כלי שהוא צר מכאן ומכאן, ורחב מן האמצע אינו טהור, עד שיטנו על צדו. צלוחית שפיה שוקע אינה טהורה, עד שיטנה על צדה. קלמרין אינה טהורה, עד שיקבנה מצדה כדי שיכנסו המים לעקמומית שבה.

יא. בהמה שהיה השיר עליה רפוי ונטמא, מטבילין אותו במקומו. ולא יטביל את הקמקמוס בפחמין שבו, אלא אם כן שפשוף. כלי שהוא מלא משקין, והטבילו כאלו לא טבל. היה מלא מים, והטבילו הרי המים והכלי טהורין כאחת, מפני שהמים יש להן טהרה כמו שבארנו בטמאת אכלין ומשקין.

יב. היה הכלי מלא מי רגלים, רואין אותן כאלו הן מים. היה בו מי חטאת אם היה רב הכלי פנוי, כדי שירבו מי מקוה על מי חטאת שבתוכו הרי זה טהור; ואם לאו עדין הוא בטמאתו, וכאלו הן שאר משקין שחוצצין בין גוף הכלי ובין מי המקוה.

יג. כלי שתוכו טהור וגבו טמא, והיה מלא יין לבן או חלב, והטבילו הולכין אחר הרב: אם היה רב הכלי פנוי, כדי שירבו המים בתוכו טהור, מפני שטמאתו מדבריהם. אבל אם היה בו יין אדם או שאר משקין, לא עלתה לו טבילה.

יד. לגין שהוא מלא מים טמאים, ונתן על פיו טיט טופח, והיה הטיט שוקע במים, והטבילו טהור; ואם היה טיט היזון וכיוצא בו, כאלו לא טבל. וכן טבעת שנתנה בלבנה שלטיט טופח, והטבילה טהורה; ואם היה טיט יזון, כאלו לא טבלה.

טו. אלו שאין צריכין שיבואו בהן המים: סתם קשרי בגדי עניים; ואם הקפיד עליהן, חוצצין. וקשרי בגדי בעלי בתים, סתמן חוצצין; ואם אינו מקפיד על הקשרים, אינן חוצצין. וקשרי נימי הבגדים שנתקשרו מאליהן, וחבט הסנדל, ותפלה שלראש בזמן שהקציצה דבוקה עם הרצועה בבית הרצועה שבה וחזקה, ותפלה שלזרוע בזמן שאינה עולה ויורדת, ואזני החמת ואזני התרמל, וכל כיוצא באלו מקשרים ותפרים שאינו עתיד להתירן.

טז. ואלו שהן צריכין שיבואו בהן המים: הקשרים שבפתחי החלוק שהן עשויין בלולאות, וכן קשרי לולאות שבפתח, ושפה שלסדין צריך למתח, ותפלה שלראש בזמן שאינה ברצועה, ושלזרוע בזמן שהיא עולה ויורדת, ושנץ שלסנדל, וקשרי נימי הבגדים שקשר אותן, וכן כל כיוצא באלו במקומות שהוא עתיד לגלותן ולמתחן.

יז. הסלין שלגת ושלפד אם היו חזקים, צריך לחטט; ואם היו רפין, צריך לנער. הכר והפסת שלעור, צריכין שיבואו המים בהן. כסת עגולה, והכדור, והאמום, והקמיע, והתפלה אינן צריכין שיבואו המים לחללן. זה הכלל כל שאין דרכו להכניס ולהוציא, טובל סתום.

יח. המטביל בגדים כשהן מכבסין, צריכין שיכנסו בהן המים עד שיבעבעו; הטבילן נגובין, עד שיבעבעו וינוחו מבעבוען.

יט. כל ידות הכלים שהן ארוכין יתר מצרפן, ועתיד לקוצץ מטבילן עד מקום המדה. פיצד: שלשלת דלי גדול ארבעה טפחים, וקטן עשרה טפחים; מטביל מן השלשלת עד מדה זו בלבד, והשאר טהור.

כ. כלי טמא שנתן בתוכו כלים אחרים, והטביל הכל עלתה להן טבילה, אף על פי שפי הכלי צר ביותר: שהרי המים נכנסין לו; ומתוך שעלתה טבילה לכלי גדול, עלתה טבילה לכלים שבתוכו. ואם הטהו על צדו, והטביל לא עלתה להן טבילה,

עַד שִׁיחֶיהָ פִּיּו רָחַב כְּשִׁפּוּפֶרֶת הַנּוֹד. וְכֵן אִם הָיָה הַכָּלִי טָהוֹר,
וְנָתַן לְתוֹכוֹ כָּלִים טְמֵאִים, וְהַטְבִּילָן לֹא עָלְתָה לָּהֶן טְבִילָה, עַד
שִׁיחֶיהָ פִּיּו רָחַב כְּשִׁפּוּפֶרֶת הַנּוֹד.

כא. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, לְתַרוּמָּה. אָבֵל לְקַדְּשִׁים אֵין מִטְבִּילִין
כָּלִים לְתוֹךְ טָהוֹרִים כָּלֵל, וְאַפְלוּ הָיוּ בְּסֵל אוֹ בְּקָפָה כְּמוֹ
שְׂבִיֶּאֱרָנוּ.